

VE Beleid Goud Kinderopvang

Januari 2026



Inleiding

Voor je ligt het beleidsplan Voorschoolse educatie 2026-2027 van Goud Kinderopvang. Goud Kinderopvang maakt samen met Goud Onderwijs deel uit van Stichting Goud.

In haar koersplan 2025-2029 vat Stichting Goud haar missie kort en krachtig samen:

‘Samen bieden we elk kind het beste perspectief op groei en ontwikkeling’

De bestuurlijke samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang binnen Goud is een uitgelezen kans om de voor- en voerschoolse educatie (VVE) vanuit een gezamenlijke visie en een gedeelde verantwoordelijkheid daadwerkelijk vorm te geven.

In haar koersplan schrijft Stichting Goud verder: ‘Stichting Goud staat voor het bieden van een solide basis waarop elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. In een wereld die constant verandert, zien wij het als onze taak om ieder kind, ongeacht achtergrond of situatie, een veilige, stimulerende en uitdagende omgeving te bieden’. De missie ‘Samen bieden we elk kind het beste perspectief op groei en ontwikkeling’ vormt de kern van ons beleid en weerspiegelt ons streven om maatwerk te leveren aan elk kind, met aandacht voor unieke talenten en behoeften. Onze kernwaarden vertrouwen, verbinding en ambitie vormen de leidraad voor ons handelen. Door samen te werken, elkaars expertise te gebruiken en continu te streven naar verbetering kan Goud het beste perspectief bieden voor de ontwikkeling van elk kind. Daar zijn we van overtuigd.’ Tot zover Stichting Goud.

Goud Kinderopvang is één van de aanbieders van voerschoolse educatie in de gemeente Het Hogeland. We zien het als een belangrijke taak en verantwoordelijkheid om onze rol te spelen in het bieden van gelijke kansen aan kinderen. Samen met het onderwijs, met ouders en met andere betrokken, kunnen en willen we de kinderen die voor VVE in aanmerking komen het ‘beste perspectief op ontwikkeling’ bieden. Op veel locaties zijn onze peuterspeelgroepen met voerschoolse educatie (VE) gesitueerd in schoolgebouwen, wat de samenwerking gemakkelijker en de doorgaande lijn vanzelfsprekend maakt. De ontwikkeling van kindcentra binnen Stichting Goud zal de samenwerking nog meer versterken.

In ons pedagogisch beleidsplan besteden we kort aandacht aan de Voerschoolse Educatie. In het hier voorliggende beleidsplan ‘Voerschoolse Educatie Goud Kinderopvang’ gaan we gedetailleerder in op de Voerschoolse Educatie bij Goud Kinderopvang.

Inhoudsopgave

VE Beleid Goud Kinderopvang.....	1
<i>Inleiding</i>	<i>2</i>
<i>1. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)</i>	<i>5</i>
1.1 Wat is VVE?	5
1.2 Kwaliteitskader VVE 2024-2026 Eemsdelta en Het Hogeland	5
<i>2. Voorschoolse educatie bij Goud Kinderopvang</i>	<i>8</i>
2.2 Aantal uren VE	9
2.3 Groepssamenstelling	10
2.4 VE programma	10
2.5 Scholing en professionalisering	14
2.6 VE-coach en VE-beleidsmedewerker	14
2.7 Het volgen van de ontwikkeling van het kind, ieder kind in beeld	14
2.8 Een beredeneerd en passend ontwikkelingsgericht aanbod voor elk kind	15
2.9 Een rijke speel- en leeromgeving.....	16
2.10 Beweegaanbod.....	17
<i>3. Ouderbeleid</i>	<i>18</i>
<i>4. Samenwerking met het basisonderwijs.....</i>	<i>20</i>
4.1 Doorgaande ontwikkellijn.....	20
4.2 Overdracht	21
4.3 Samenwerking met de gemeente en jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD).....	21
<i>5. Kwaliteitszorg VVE</i>	<i>23</i>
5.1 VE-coach en beleidsmedewerker.....	23

5.2 Deskundigheidsbevordering, scholing.....	23
5.3 Gesprekken op de locatie tussen onderwijs en opvang.....	23
5.4 GGD inspectie en monitoring.....	23

1. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

1.1 Wat is VVE?

Voor- en vroegschoolse educatie maakt deel uit van het onderwijsachterstandenbeleid van de overheid en van de gemeente.

Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand, ook wel 'doelgroepkinderen' genoemd, beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen. Voorschoolse educatie (VE) is bedoeld voor peuters van 2,5 tot 4 jaar. De kinderopvang biedt een VE-programma aan, gericht op een stimulerend en taalrijk aanbod. Voorschoolse Educatie stimuleert spelenderwijs de ontwikkeling van taal, voorbereidend rekenen, motoriek en sociaal- emotionele vaardigheden.

VE loopt door in de basisschool als vroegschoolse educatie. Kinderen van 4-6 jaar die in de voorschoolse periode deelnamen aan een VE-programma kunnen vervolgens ook op de basisschool extra ondersteuning krijgen op de genoemde ontwikkelingsgebieden.

1.2 Kwaliteitskader VVE 2024-2026 Eemsdelta en Het Hogeland

De gemeente is verantwoordelijk voor het VVE aanbod in de gemeente en medeverantwoordelijk voor de kwaliteitsinspecties op de basisvoorwaarden VE. De gemeente bepaalt welke kinderen in aanmerking komen voor VE. De gemeente Het Hogeland heeft in september 2024 het "kwaliteitskader VVE 2024-2026 Eemsdelta en het Hogeland" vastgesteld. Het Kwaliteitskader beschrijft welke kwaliteitseisen worden gesteld en hoe de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie kan worden gecontinueerd. Het kwaliteitskader is tot stand gekomen in samenwerking met vertegenwoordigers van de kinderopvangorganisaties. In het Kwaliteitskader zijn afspraken vastgelegd over de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland, met als doel een bijdrage te leveren aan de verbetering van de onderwijskansen van de kinderen, met name van kinderen die bij hun ontwikkeling risico's lopen.

Missie en visie kwaliteitskader 2024-2026 gemeente Eemsdelta en gemeente Het Hogeland:

Stimuleren van het jonge kind vormt de kern van het onderwijsachterstandenbeleid. Door gerichte en speelse stimulering van de ontwikkeling op jonge leeftijd in te zetten, kunnen we kinderen een stevige basis meegeven voor hun verdere schoolloopbaan en het functioneren in onze maatschappij. We trekken daarbij samen op met ouders, want ook zij kunnen hun kind(eren) stimuleren in de ontwikkeling.

Missie

Jonge kinderen leren spelenderwijs. Zo ontdekken zij de wereld. Kinderen die spelen ontwikkelen zich voortdurend. Zij zijn nieuwsgierig, betrokken, geconcentreerd en inventief, ze voelen zich competent. Pedagogische medewerkers en leerkrachten kunnen dit spel zodanig begeleiden dat kinderen steeds worden uitgedaagd op een manier die bij hen past. De ambitie voor de komende jaren is het versterken van de kwaliteit van het aanbod voor jonge kinderen van 0 tot 12 jaar. Als stip op de horizon zien wij een hoge kwaliteit van het voor- en vroegschoolse aanbod in de hele regio. Dat wil zeggen dat alle voor- en vroegschoolse voorzieningen een hoog kwaliteitsniveau bereiken en behouden. Via diverse methoden en middelen, aansluitend bij de behoeften van kinderen, zoals extra focus op taal, onderzoekend en ontwerpend leren en brede talentontwikkeling. Houders van voorschoolse voorzieningen, schoolbesturen en gemeentebesturen dragen hiervoor vanuit hun (wettelijke) rol en taak een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een kwalitatief goed aanbod vinden we voor alle kinderen belangrijk. Daarbinnen richt VVE zich op de peuters en kleuters van 2 tot 6 jaar.

Visie

De ontwikkeling van jonge kinderen is van grote invloed op hun verdere leven. Tussen hun tweede en zesde jaar verwerven kinderen taal- en communicatieve vaardigheden, leren ze zich aan te passen aan de verwachtingen van opvoeders, leren ze samen te spelen, zichzelf aan te kleden en zelf te eten, en verwerven ze de voorwaarden voor aanvankelijk lezen en rekenen. Kortom: de sociaal-emotionele, motorische en cognitieve ontwikkeling neemt in deze periode een hoge vlucht. Om kinderen gelijke kansen op een goede start in het onderwijs -en daarmee in hun leven en in de maatschappij—te geven, is het nodig om alles op alles te zetten. Want achterstanden die op jonge leeftijd ontstaan, kunnen tijdens de verdere schoolloopbaan niet meer worden ingelopen. In Noord-Groningen streven wij ernaar een generatie te laten opgroeien tot Kansrijke Groningers. Hiervoor worden diverse programma's ingezet, van Kansrijke Start tot Tijd voor Toekomst. Kwalitatief goede VVE is daar een belangrijk onderdeel van.

Doelen

De gemeente Het Hogeland en de gemeente Eemsdelta stellen zich ten doel

- Elke doelgroep peuter 16 uur per week een voorschools aanbod te bieden van hoge kwaliteit;
- Zoveel mogelijk kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand (doelgroep kinderen VVE) te bereiken. Het streven is 90%;
- Voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar een passende plek op een voorschoolse voorziening te realiseren, ook voor kinderen met zorgvragen;
- Een aanbod VVE van hoge kwaliteit te realiseren, m.n. de educatieve kwaliteit;

- Ouders bij de ontwikkeling van hun kind(eren) te betrekken en hun rol te laten nemen om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren, bijv. door voorlezen, buiten spelen en vragen stellen;
- Een intensieve samenwerking tussen voorschool en vroeg school tot stand te brengen en te behouden met als doel een doorgaande lijn, waar mogelijk vergaande integratie (bv. IKC);
- Een goede overdracht te realiseren van kinderen van vier jaar vanuit iedere voorschoolse voorziening naar de basisschool, in het bijzonder voor kinderen met een zorgvraag;
- Een verbetercyclus (PDCA) te realiseren door systematisch te werken aan meten, borgen en verbeteren, zodat zoveel mogelijk kinderen profiteren van deelname aan VVE;
- Het voorschoolse aanbod voor peuters toegankelijk te houden in kleinere dorpen.

Om de missie, visie en doelen te realiseren, investeren de gemeenten in voor- en vroegschoolse educatie en zijn de volgende risico-indicatoren gedefinieerd voor het bepalen van de indicatie doelgroepkind VVE (doelgroepdefinitie):

- Het opleidingsniveau van één ouder of beide ouders is lager dan mbo-2 niveau;
- De thuistaal is niet (alleen) Nederlands, uitgezonderd een kind dat geen Nederlandstalig basisonderwijs zal volgen (bv. een kind van expats);
- Er is sprake van een taal- of ontwikkelingsachterstand, vastgesteld door de GGD (JGZ) en deze achterstand is niet te wijten aan in het kind gelegen factoren;
- De professionele inschatting van de GGD op basis van de opgroei- en opvoedomgeving. Een kind wordt geïndiceerd als doelgroepkind VVE als één of meer van bovenstaande criteria van toepassing zijn.

2. Voorschoolse educatie bij Goud Kinderopvang

*Onze missie ‘**Samen bieden we elk kind het beste perspectief op groei en ontwikkeling**’ vormt de kern van ons beleid en weerspiegelt ons streven om maatwerk te leveren aan elk kind, met aandacht voor unieke talenten en behoeften. Onze kernwaarden vertrouwen, verbinding en ambitie vormen de leidraad voor ons handelen. Door samen te werken, elkaars expertise te gebruiken en continu te streven naar verbetering kan Goud het beste perspectief bieden voor de ontwikkeling van elk kind. Daar zijn we van overtuigd. We schreven het al in de inleiding.*

Hieruit vloeit vanzelfsprekend voort dat Goud Kinderopvang een rol wil spelen in het bieden van gelijke kansen aan kinderen, onder meer door VE aan te bieden. We kunnen dat niet alleen. Samenwerking met ouders, met het onderwijs en met de GGD is een voorwaarde.

De extra ondersteuning die we doelgroepkinderen op onze peuterspeelgroepen bieden, de gesprekken met ouders over het verloop van de ontwikkeling van hun kind, de samenwerking met school en met de jeugdverpleegkundige zullen kinderen een betere start kunnen geven op de basisschool. Onze pedagogisch medewerkers in de VE zijn zeer gemotiveerd om ieder kind de beste kansen op groei en ontwikkeling te bieden.

De doelgroepkinderen plaatsen we vrijwel altijd in heterogene peuterspeelgroepen met kinderen van 2 tot 4 jaar. Kinderen leren van elkaar en trekken zich aan elkaar op. Voor alle kinderen, en zeker voor de doelgroep kinderen, is het bieden van emotionele veiligheid een basisvoorwaarde voor verdere ontwikkeling. Een kind dat zich veilig voelt in zijn omgeving, kan zich ontspannen en kan zichzelf zijn. Het kind voelt zich goed en heeft energie en de drang om te leren en zich te ontwikkelen.

We hebben een kindvolgende benadering, we zorgen ervoor dat we alle doelgroepkinderen goed in beeld hebben en maken voor de doelgroepkinderen individuele ontwikkelingsplannen. We weten uit onderzoek dat de kwaliteit van de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers een belangrijke succesfactor in de VE is. We besteden daar veel aandacht aan door middel van scholing. De inzet van de VE-coach maakt dat we dat we steeds blijven reflecteren op ons handelen met als doel het nog beter te doen!

In dit VE-beleidsplan beschrijven we hoe we uitvoering geven aan de voorschoolse educatie bij Goud Kinderopvang.

2.1 Toeleiding, aanmelding en plaatsing

De GGD (JGZ) is verantwoordelijk voor het tijdig signaleren, verwijzen en toeleiden van doelgroepkinderen. Bij elk contact met een kind wordt gekeken of er sprake is van risico factoren. Ook onze pedagogisch medewerkers zijn alert op signalen die wijzen op een achterstand in de (taal)ontwikkeling. Als pedagogisch medewerkers zorgen hebben over de ontwikkeling van een kind, dan worden door de VE Coach extra observaties uitgevoerd. De VE-coach plant minimaal 2x per jaar overleg met de jeugdverpleegkundige over kinderen waarover een pedagogisch medewerker zich zorgen maakt en waarvoor VE behulpzaam zou kunnen zijn. Ook tussentijds kan een potentieel doelgroepkind worden doorgeven aan de jeugdverpleegkundige, altijd na toestemming van de ouders. Als een kind een VE-indicatie heeft en ouders gaan akkoord met deelname aan VE, dan registreert de jeugdverpleegkundige het kind in de VVE monitor. Als het een nieuwe peuter betreft, dan plaatst Goud Kinderopvang het kind vervolgens met voorrang op een VE-groep, mits er ruimte is op de groep. De jeugdverpleegkundige probeert ouders van doelgroepkinderen die op een peuterspeelgroep wordt geplaatst te motiveren om deel te nemen aan themabijeenkomsten van Goud Kinderopvang. De plaatsing van een doelgroepkind geven we door aan de GGD en registreren we in de VVE monitor. Ook wanneer een doelgroep kind stopt met het volgen van VE geven we dit door aan de GGD en registreren we dit in de VVE-monitor.

2.2 Aantal uren VE

Peuters kunnen vanaf 2 jaar naar de peuterspeelgroep met als doel spelen, ontwikkelen en ontmoeten. Vaak komen de kinderen 2 dagdelen van 4 uur. De ouders betalen hiervoor een inkomensafhankelijke bijdrage (via de kinderopvangtoeslag of via de gemeentelijke regeling). Kinderen met een VVE-indicatie kunnen daarnaast, vanaf 2,5 jaar, 2 extra dagdelen van 4 uur naar de peuterspeelgroep met voorschoolse educatie voor extra ontwikkelingsstimulering. Deze extra dagdelen worden geheel vergoed door de gemeente.

De peuterspeelgroep is tijdens schoolweken geopend. Doelgroepkinderen krijgen zo een aanbod voorschoolse educatie van minimaal 960 uur in de leeftijdsperiode van 2,5 tot 4 jaar. (60 weken x 16 uur per week = 960 uur VE)

2.3 Groepssamenstelling

Op onze locaties met een VE-aanbod werken we bij voorkeur met peuters in horizontale groepen van 2 tot 4 jaar, de peuterspeelgroepen. In deze groepen zitten kinderen met en zonder VE-indicatie. Jonge kinderen leren van elkaar. In deze groepen werken we met een vast dagritme. Bij heel kleine aantallen peuters, bijvoorbeeld in kleine dorpen, kan gewerkt worden in gemengde peuter-kleuter groepen of in een 0-4-jarigen groep. In alle gevallen voldoen we aan de beroepskracht-kindratio.

2.4 VE programma

We werken op onze VE-locaties aan de hand van een erkend VE-programma, waarin gewerkt wordt aan de brede ontwikkeling van kinderen en specifiek aan de leerdoelen voor het Jonge Kind voor de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek (zie website van de SLO: Stichting Leerplan Ontwikkeling). Goud Kinderopvang heeft 12 locaties waar VE wordt aangeboden. Er wordt op alle locaties gewerkt met Piramide.

We beschrijven het programma hieronder.

2.4.1 Piramide

Piramide is een educatieve methode, ontwikkeld voor onder andere peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Het doel van Piramide is een basis leggen voor leerprocessen op school, het inlopen of voorkomen van achterstanden door VVE.

Piramide gaat uit van drie intelligentiegebieden: hoofd, hart en hand, oftewel cognitieve, emotionele en fysieke intelligentie. Deze gebieden hebben eigen specifieke karakteristieken, maar vertonen ook samenhang.

Het initiatief ligt in eerste instantie bij de kinderen. In een combinatie van spelen, werken en leren worden de kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling. Het biedt kinderen een veilige speelomgeving waarin ze zich prettig voelen en er een hoge mate van welbevinden is.

Met behulp van Piramide stimuleren we acht ontwikkelingsgebieden:

- Persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal emotionele ontwikkeling):

Zelfredzaamheid, zelfstandigheid, zelfcontrole en doorzettingsvermogen. Zo groeien kinderen op tot zelfstandige individuen.

- Motorische ontwikkeling:
Grote en kleine ontwikkeling. Springen, mikken, dansen, maar ook omgaan met stiften, potloden en schaar. Dit is tegelijk een goede voorbereiding op het schrijven van letters en cijfers.
- Kunstzinnige ontwikkeling:
Muzikale en beeldende ontwikkeling. Samen muziek maken en dansen. Creatief bezig zijn met kleur, vorm, licht en ruimte. Kinderen leren diverse materialen, zoals klei, verf, papier en textiel te gebruiken.
- Ontwikkeling van de waarneming, denken, rekenen:
Voelen, proeven, ruiken zien en horen. Het stimuleren van alle zintuigen is een belangrijke voorwaarde om de wereld te ontdekken;
Ordenen van kleuren en vormen, maar ook omgaan met getallen, tellen en vergelijken, als voorbereiding op het leren rekenen.
- Taalontwikkeling:
Communiceren met kinderen en volwassenen, woordenschat uitbreiden, interactief voorlezen. Kinderen worden uitgenodigd om te praten worden voorbereid op leren lezen en schrijven. De taallijn VVE is verwerkt in Piramide.
- Oriëntatie op ruimte, tijd en wereldverkenning:
Benoemen van lichaamsdelen, de kamers in een huis, de buurt of op reis gaan. Kinderen exploreren de wereld om hen heen. Ook krijgen ze besef van volgorden waarin gebeurtenissen plaatsvinden.
De verschillende ontwikkelingsgebieden komen altijd in samenhang aan bod.
- Digitale geletterdheid: Het leren omgaan met digitale apparaten.

Bij Piramide spelen vier basisconcepten een belangrijke rol, waarbij het kind altijd centraal staat:

1. Het initiatief van het kind;
2. Het initiatief van de pedagogisch medewerker;
3. De nabijheid. De ruimte moet veilig en vertrouwd zijn;
4. De afstand. De ruimte moet het kind uitnodigen en uitdagen.

Deze basisconcepten spelen een rol in alles wat er gedaan wordt: de verzorging, de inrichting van de speelleeromgeving, de opvoeding en de stimulering van de ontwikkeling van de kinderen.

Piramide gaat ervan uit dat de pedagogisch medewerkers kansen moeten benutten, en kansen moeten creëren. Bij verzorgende activiteiten zoals eten, drinken, verschonen, aankleden e.d. benutten zij de mogelijkheid om veel individuele aandacht aan het kind te besteden, afhankelijk van de behoefte van het kind. Ook bij activiteiten als samen eten en drinken kunnen kansen worden benut, zoals het maken van echt contact tussen de kinderen. Tijdens deze verzorgende activiteiten zijn er volop kansen om bijvoorbeeld de woordenschat van het kind uit te breiden.

Kansen worden gecreëerd door bewust na te denken over de inrichting van de ruimte. De ruimtes zijn ingericht met hoeken, waaronder een themahoek. In de verschillende vinden kinderen materialen die verschillende aspecten in de ontwikkeling van het kind stimuleren. Door te werken met thema's, ook wel projecten genoemd, kunnen de pedagogisch medewerkers bewust bepaalde activiteiten aanbieden en leren de kinderen spelenderwijs nieuwe dingen. We sluiten zoveel mogelijk aan bij de spontane ontwikkeling van het kind, we volgen het kind. Een kind zich pas kan ontwikkelen wanneer het zich goed voelt (het aspect welbevinden) en wanneer er wordt afgestemd op de behoeften en initiatieven van het kind (het aspect betrokkenheid). We maken gebruik van de dagritmekaarten, zodat het kind weet waar het aan toe is, wat een gevoel van veiligheid en rust geeft.

Piramide kent een vaste opbouw binnen elk thema:

Oriënteren:

Voorbeeld bij het thema lente: De pedagogisch medewerkers maken een wandeling met de kinderen. Tijdens het wandelen wijst de pedagogisch medewerker de kinderen op de zon die zo lekker schijnt, hoe dat voelt op je huid, op de sneeuwkllokjes, krokussen die boven komen en benoemt: De lente komt eraan!

Demonstreren:

Voorbeeld bij het thema lente: De pedagogisch medewerker neemt verschillende bloembollen mee en laat deze in de kring zien en rondgaan. De kinderen bePRAVOOen de bollen, voelen eraan, ruiken eraan en vertellen aan elkaar wat ze ervaren. De pedagogisch medewerker stelt veel open vragen, herhaalt en vat samen wat de kinderen benoemen.

Verbreden:

Voorbeeld bij het thema lente: De bollen moeten gepoot worden. De pedagogisch medewerker laat de kinderen nadenken en benoemen wat er daarvoor nodig is. Welke materialen zijn nodig, welke handelingen moeten gebeuren? In welke volgorde moet het gebeuren?

Verdiepen:

Voorbeeld bij het thema lente: De pedagogisch medewerker gaat vragen wat een plantje, een bloembol, nodig heeft om te kunnen groeien. Wat heb jij nodig om te groeien? Wat zal een bloem nodig hebben om te kunnen groeien? De pedagogisch medewerker probeert door deze vragen te stellen het kind te laten nadenken over bijvoorbeeld oorzaak-gevolg en verbanden te leggen.

Alle kinderen zijn verschillend en mogen verschillend zijn. Bij de activiteiten staan volop suggesties om een activiteit moeilijker of makkelijker te maken. Er zijn ook speciale activiteiten voor kinderen die extra ondersteuning of uitdaging nodig hebben. Op sommige locaties wordt gebruikt gemaakt van een speelpop om de interactie met kinderen op gang te brengen.

Goud Kinderopvang gebruikt Piramide Digitaal:

Deze digitale versie bevat prachtige digitale ontdekplaten die aanzetten tot spel en is blijvend actueel. Er worden handvatten gegeven voor een complete speelleeromgeving van 11 spelhoeken binnen ieder thema, zoals een projecthoek, een huishoek, een denkhoek, een ontdekhoek, een atelier, een bouwhoek, een letter- en boekenhoek, een ontwikkelingsmateriaalhoek, een zand- en watertafel, een digihoek en bewegen in de ruimte.

Via de statistieken kan het geplande en uitgevoerde aanbod worden bekeken. De VE-coaches PRAVOOen hierin mee, of het aanbod voldoende toereikend is.

2.5 Scholing en professionalisering

De vaardigheden van pedagogisch medewerkers en van leerkrachten zijn van groot belang voor de kwaliteit van de uitvoering van VE. Onze pedagogisch medewerkers zijn VE geschoold en voldoen aan de taaleis 3F voor VE. Ze werken continu aan verdere verbetering van hun kwaliteiten en (interactie)vaardigheden, bijvoorbeeld door intervisie, coaching, video interactie begeleiding (VIB), scholing en trainingen. We maken jaarlijks een opleidingsplan voor onze medewerkers, waarin VE scholing/training is opgenomen.

2.6 VE-coach en VE-beleidsmedewerker

De VE-coach komt regelmatig op de groep en doet observaties. Ze PRAVOOt naar de inrichting van de ruimte, het aanwezige ontwikkelingsmateriaal, het gebruik van het kindvolgsysteem, het methodisch werken volgens het gekozen programma, het handelen van de pedagogisch medewerkers, de kwaliteit van groepsplannen en de individuele ontwikkelingsplannen en de uitvoering daarvan.

Uit onderzoek is gebleken dat met name de interactievaardigheden *emotionele ondersteuning, sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, positieve interacties tussen kinderen stimuleren en ontwikkelingsstimulering* de belangrijkste factor zijn die het succes van VE bepalen. De VE-coach kan de pedagogisch medewerkers hierbij ondersteunen. Zij coacht hen en helpt hen de kwaliteit van de uitvoering van VVE te verbeteren. De coach kan allerlei middelen inzetten, denk aan Video Interactie begeleiding, intervisie gesprekken, 'coaching on the Job', individuele- en groepscoaching en GROW-gesprekken.

Op basis van haar observaties en de wensen van de pedagogisch medewerkers stelt de VE-coach jaarlijks een coachplan op waarin we per locatie aangeven hoe de coaching wordt ingezet. De VE-coaching leidt ertoe dat er steeds wordt gewerkt aan een nog betere kwaliteit van het aanbod en van het handelen op de groep. Er is 10 uur VE-coaching en beleid beschikbaar per VVE kind.

De VE-beleidsmedewerker zorgt ervoor dat aanbevelingen van de pedagogisch coach zo nodig worden opgenomen in het beleidsplan VE.

2.7 Het volgen van de ontwikkeling van het kind, ieder kind in beeld

Een goed observatie- en registratiesysteem is een noodzakelijk hulpmiddel voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten om de kwaliteit van hun handelen te verbeteren. Goede observaties en registraties van gedrag en ontwikkeling van een kind

vormen de basis om de talenten en behoeften van kinderen vast te stellen. Goud kinderopvang volgt vanaf de plaatsing in de groep de ontwikkeling van de (doelgroep) kinderen. Op elke locatie wordt het kindvolgsysteem PRAVOO gebruikt. Voorafgaand aan registratie in het volgsysteem observeren de pedagogisch medewerkers de kinderen. De observaties worden genoteerd op het daarvoor bestemde formulier. Minimaal twee keer per jaar wordt de ontwikkeling van de kinderen geregistreerd in het kind volgsysteem. De resultaten worden zowel op groepsniveau als op individueel niveau besproken met de VE-coach. Vervolgens wordt er een groepsplan gemaakt en een individueel plan voor de doelgroepkinderen. De resultaten worden vanzelfsprekend besproken met de ouders.

2.8 Een beredeneerd en passend ontwikkelingsgericht aanbod voor elk kind

Ontwikkelingsgericht en gedifferentieerd werken is de basis van ontwikkelingsstimulering. Door kinderen individueel te volgen en op hun eigen niveau uit te dagen, kunnen kinderen optimaal in hun ontwikkeling gestimuleerd worden. Het doel is om ieder kind de best mogelijke begeleiding te bieden, afgestemd op zijn/haar ontwikkelings- en onderwijsbehoeften. De kindgegevens in het kindvolgsysteem zijn de basis voor de groepsplannen en de individuele ontwikkelingsplannen voor de kinderen en voor het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers richting de groep en naar elk kind afzonderlijk.

Naast de structureel geplande observaties zijn de dagelijkse observaties van de pedagogisch medewerkers belangrijk. Door elke dag elk kind te observeren op welbevinden en betrokkenheid, krijgt de pedagogisch medewerker een steeds completer beeld van het kind als totaal: welke talenten heeft het kind, wat heeft het kind (van mij, als pedagogisch medewerker) nodig, waar staat het kind in zijn algehele ontwikkeling. Aan de hand van de observaties en de registratie in het volgsysteem worden voor de ve-geïndiceerde kinderen ontwikkelingsdoelen in een individueel ontwikkelplan vastgelegd en met ouders besproken. De VE-coach ondersteunt hierbij de pedagogisch medewerkers. Vervolgens wordt er aan de hand van de doelen actief ingezet op wat een kind aan extra ondersteuning nodig heeft. Op een passende manier bij zijn of haar ontwikkeling.

Op alle locaties wordt een vast dagritme gehanteerd, waarin vaste onderdelen steeds terugkeren, zoals de kring, een beweegmoment, samen iets drinken en fruit eten, buitenspelen. Gedurende deze momenten is er aandacht voor het thema en zijn de VE-kinderen in beeld. In de tussenliggende momenten is er tijd voor activiteiten en extra aandacht voor de doelgroep kinderen. De pedagogisch medewerker doet met één of een groepje doelgroep kinderen een gerichte activiteit waarin gewerkt wordt aan de

doelen van de kinderen in het individuele ontwikkelplan. Dit kan door mee te doen met het spel van het kind, door rollenspelen, interactief voorlezen, samen spelen met specifieke ontwikkelingsmaterialen, bewegen, muzikale activiteiten en ga zo maar door.

De pedagogisch medewerkers observeren met ondersteuning van de pedagogisch coach ook de groep als geheel. De pedagogisch coach komt regelmatig langs op de groep en observeert de sfeer in de groep, het welbevinden van de kinderen, het spelen, de activiteiten, het gebruik van de ruimte, de relaties van kinderen onderling en hun betrokkenheid op elkaar, de structuur in de groep en de regels. De VE-coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers vervolgens bij het maken van het groepsplan.

2.9 Een rijke speel- en leeromgeving

Een rijke omgeving is een belangrijke voorwaarde om VE kwalitatief goed te kunnen uitvoeren. Onze VE-groepen zijn dan ook VVE-proof gemaakt. Puzzels, boeken, constructiemateriaal, knutselmateriaal, verkleedkleden enzovoorts: alles staat zoveel mogelijk binnen bereik en zichtbaar voor kinderen. Dit bevordert het eigen initiatief van kinderen tijdens het vrije spelen. Er is een verscheidenheid aan materialen, zowel echte materialen als speelgoed en ontwikkelingsmaterialen die aansluiten op de leefwereld van de peuter, waarmee kinderen ontdekkingen kunnen doen en waarmee taal wordt uitgelokt.

VVE proof wil ook zeggen dat deze ruimtes beschikken over tenminste vier goed ingerichte en afgebakende hoeken, waarin de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen:

- In de huishoek wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd, door het spelen van rollenspel, door samen te spelen, een rollenspel te bedenken en uit te voeren. Dit doet tegelijkertijd een beroep op de identiteitsontwikkeling van het kind.
- In de bouwhoek wordt de denkontwikkeling gestimuleerd en wordt de ruimtelijke oriëntatie bevorderd. Begrippen als hoog en laag, op, naast, onder komen voorbij. Zowel de taalontwikkeling als de ontwikkeling op het gebied van voorbereidend rekenen worden gestimuleerd.
- In het atelier, de knutselhoek wordt de kunstzinnige ontwikkeling van het kind bevorderd. Kinderen zijn bezig met kleur, vorm, licht en ruimte. Hier wordt ook de fijne motoriek gestimuleerd, door te leren knippen, prikken en kleuren met

stiften en potloden. Deze activiteiten worden individueel of in groepsverband aangeboden.

- In de leeshoek wordt de taalontwikkeling van het kind gestimuleerd. Kinderen kunnen zelf boekjes pakken en de geschreven wereld ontdekken, letters leren kennen, maar ook voorgelezen worden, waardoor de woordenschat wordt uitgebreid.
- In de ontdekhoek wordt de ontwikkeling van de waarneming gestimuleerd en wordt de wereld verkend. Hier kan ook een zandtafel staan, waar kinderen ervaringen opdoen met vullen en legen van emmertjes, vormen maken, wat de denkontwikkeling bevordert en weer raakvlakken heeft met voorbereidende rekenactiviteiten.
- Tot slot een belangrijke hoek die niet mag ontbreken: de relaxhoek, een plek waar kinderen zich kunnen terugtrekken om tot rust te komen, wanneer zij daar behoefte aan hebben. Deze hoek bevordert de identiteitsontwikkeling van het kind. Het kind mag de ruimte nemen, letterlijk en figuurlijk, om tot bezinning te komen en te kunnen ontspannen.

Per thema wordt de groepsruimte opnieuw aangepast: de ruimte wordt gedecoreerd met passende attributen, de themahoek of thematafel wordt ingericht en de andere hoeken kunnen ook aangepast worden passend bij het thema. Zo kan de huishoek in de lente een bloemenwinkeltje worden en kan bij het thema bouwen, de bouwhoek uitgebreid worden met werkhandschoenen, een waterpas en een meetlint. De mogelijkheden zijn oneindig.

2.10 Beweegaanbod

Voor de stimulering van de motorische ontwikkeling en voor het voorkomen van bewegingsachterstanden en overgewicht voor 0-4-jarigen, is er binnen de peuterspeelzalen beleid ontwikkeld om meer te bewegen en veilig en verantwoorde motorische vaardigheden te ontwikkelen die passen bij de leeftijd. Op meerdere locaties maken we gebruik van een kwalitatief en kwantitatief goed beweegaanbod, vanuit Beweegkriebels en het Nijntje beweegprogramma. In 15 lessen krijgen de peuters een beweegaanbod, afsluitend met een gezamenlijke beweegochtend met ouders. In onze jaarplanning plannen we ieder jaar het thema: Voeding, bewegen en gezondheid.

3. Ouderbeleid

Ouders en pedagogisch medewerkers werken samen om het kind optimale ontwikkelkansen te geven. Het contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers moet daarom veilig en vertrouwd zijn, we staan naast de ouders. We besteden veel zorg en aandacht aan het opbouwen van een goede band met ouders. Er is sprake van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling en educatie van hun kind.

De wisselwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers is van belang voor de ontwikkeling van het kind. Als ouders, in aansluiting op wat het kind op de peutergroep doet, ook thuis met hun kind spelen, activiteiten ondernemen, (voor)lezen en praten met hun kind, heeft dit een positief effect op de ontwikkeling van het kind. We stimuleren ouders daarom thuis met hun kind aan de slag te gaan. We stimuleren ouders om thuis te praten met hun kind over wat ze hebben gedaan op de peuterspeelgroep. Na iedere ochtend of middag maken we een groepsverslag dat we delen met ouders via de Bitcare app of via Social Schools. Dat geeft aanknopingspunten voor gesprekje met de kinderen. We werken nog niet met een erkend ouderprogramma. Daar liggen kansen, die we verder willen benutten. Op meerdere locaties laten we ons onder andere inspireren door het programma Opstapje en Bereslim, een VVE-programma voor thuis.

We betrekken ouders op allerlei manieren bij de peutergroep en bij de ontwikkeling van hun kind. Wanneer ouders het kind hebben aangemeld voor de peutergroep, volgt een intakegesprek. In dit gesprek worden praktische zaken besproken en genoteerd.

Ouders van peuters met een VVE indicatie, de doelgroep peuters, worden tenminste elke zes maanden uitgenodigd voor een gesprek om de ontwikkelingsdoelen van hun kind te bespreken aan de hand van het kindvolgsysteem en het persoonlijk ontwikkelingsplan van het kind. Samen met ouders en soms de pedagogisch coach wordt de extra ondersteuning die het kind heeft gekregen geëvalueerd en wordt voor de periode die gaat komen uitgelegd hoe de ondersteuning vormgegeven zal worden en wat hierin verwacht wordt van ouders. Het ontwikkelingsplan wordt waar nodig bijgesteld en aangevuld en wordt na overeenstemming ondertekend door de ouders en de mentor.

Ouders kunnen altijd een extra gesprek aanvragen met de mentor, wanneer zij meer tijd of privacy nodig hebben om iets te bespreken. Van alle oudergesprekken worden gespreksverslagen gemaakt en deze worden bewaard in het kinddossier. Ouders kunnen hiervan een afschrift ontvangen.

Tijdens het halen en brengen van het kind is er ruimte voor een korte mondelinge overdracht tussen de ouders en pedagogisch medewerkers. Tijdens het brengen is er

een inloop. Ouders kunnen samen met hun kind een puzzel maken, andere ouders ontmoeten, of iets specifiek vragen aan een pedagogisch medewerker. De inloop biedt ook de gelegenheid om samen ongedwongen in gesprek te gaan over de interactie tussen ouder en kind en/of pedagogisch medewerker of vragen te stellen over opvoedondersteuning.

We informeren ouders over de thema's door middel van nieuwsbrieven. Soms nodigen we ouders aan het begin of het eind van een ochtend/middag om het thema toe te lichten. Voor ouders van kinderen met Nederlands als tweede taal kunnen we berichten inspreken met uitleg over het thema en inzingen met liedjes die bij het thema passen. We vragen ouders om deel te nemen aan thema-activiteiten (bijvoorbeeld door materialen mee te geven of bij de afsluiting van het thema herfst te doen aan een wandeling door de natuur). Kinderen krijgen af en toe materialen mee naar huis. Het kan gaan om een "werkje" dat het kind heeft gemaakt. Het kan ook zijn dat er rondom een thema materialen mee gegeven worden zodat ouders ook thuis met hun kind aandacht aan het thema kunnen besteden.

We organiseren ouderochtenden of ouderavonden over een specifiek thema. Bijvoorbeeld over het belang van voorlezen, het verantwoord omgaan met sociale media of over opvoedingsvraagstukken. Tijdens deze bijeenkomsten raken ouders met elkaar in gesprek en ondersteunen ze ook elkaar.

We werken samen met de GGD en met Biblionet. Een voorbeeld is dat ouders en hun kind 1 tot 2 keer per jaar een prentenboek, passend bij het thema van dat moment mee naar huis krijgen om het voorlezen te stimuleren. Biblionet en de GGD kunnen ook themabijeenkomsten verzorgen.

Op bijna iedere locatie is een oudercommissie actief. Lokale oudercommissies hebben hun advies recht gemandateerd aan de centrale oudercommissie (COC), zie oudercommissie reglement. De meeste lokale oudercommissies zijn meer gericht op het verzorgen van vieringen, activiteiten en uitstapjes. De COC is vooral gericht op advies conform het reglement, waaronder, prijs, beleid, voeding. Ook VE kan een agendapunt zijn op de agenda van vergadering van de COC.

Op alle locaties krijgen de ouders rond de leeftijd van 3 jaar de "PRAVOO Startkrant" mee naar huis waarin wordt beschreven wat er van een kind verwacht wordt op het moment dat het start op de basisschool.

4. Samenwerking met het basisonderwijs

4.1 Doorgaande ontwikkelijn

De kracht van VVE zit ook in de samenwerking met de basisscholen, in het bijzonder met de leerkrachten van groep 1 en 2. Vrijwel al onze peuterspeelgroepen zijn gehuisvest in een basisschool. Waar dit niet of niet voor alle groepen mogelijk is, zijn de voorschoolse groepen in het dorp vaak in de buurt van de school gesitueerd en spannen we ons in om de doorgaande lijn zo goed mogelijk vorm te geven.

De bestuurlijke samenwerking van opvang en onderwijs binnen Stichting Goud maakt de praktische en inhoudelijke samenwerking tussen opvang en onderwijs op de locaties vanzelfsprekender en gemakkelijker. Goud streeft naar de vorming van integrale kindcentra waar bijvoorbeeld het pedagogisch en educatief beleid gezamenlijk vormgegeven wordt. Ook het realiseren van één zorgstructuur en afstemming met betrekking tot het kindvolgsysteem, evenals een gezamenlijk ouderbeleid behoren tot de uitgangspunten van Goud. We zien er naar uit hier de komende jaren volop mee aan de slag te gaan.

Gelukkig is er al veel in gang gezet om de aansluiting tussen de voorschoolse en vroegschoolse periode zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Er is structureel overleg tussen de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten. We willen graag op alle locaties naar minimaal 2x per jaar een overleg. Aan de orde komt onder meer:

- Wat speelt er bij beide werksoorten op de groepen, signaleren we trends?
- Terugkoppeling over hoe kinderen het doen in de kleuterklas. Functioneren ze naar verwachting?
- PRAVOOen bij elkaar op de groep.
- Afstemming over methodes, kindvolgsysteem, gezamenlijke thema's.
- Ouderbetrokkenheid en ouderbeleid.
- De overdracht van (doelgroep)peuters.
- Organiseren van gezamenlijke thema's, vieringen, en activiteiten. (bv voorlezen door leerlingengroep 7 en 8 op de peuterspeelgroepen.

We onderzoeken mogelijkheden om pedagogisch medewerkers met een contract bij opvang en een contract bij het onderwijs, zowel bij de opvang als bij het onderwijs in te zetten. Denk aan een BSO-medewerker die ook op school als onderwijsassistent werkt.

4.2 Overdracht

Wanneer het kind 4 jaar wordt en naar de basisschool gaat, wordt het overdrachtsformulier ingevuld door de mentor van het kind. De informatie uit het overdrachtsformulier zorgt ervoor dat de leerkracht van groep 1 vanaf de start op de basisschool de begeleiding van het kind zo optimaal mogelijk kan voort kan zetten. De pedagogisch medewerker gaat samen met het kind, wanneer het een vve geïndiceerde peuter betreft naar de basisschool om kennis te maken. Het kind kan op deze manier in een voor hem veilige setting vertrouwd raken met de leerkracht en de groepsruimte. Er worden afspraken gemaakt over wennen en/of alvast af en toe even meedraaien in groep 1.

Voor kinderen met een VVE-indicatie en/of zorgvragen wordt een warme overdracht gedaan, met toestemming van de ouders/verzorgers. Bij het gesprek zijn in ieder geval de pedagogisch medewerker en vaak ook de VE-coach en de leerkracht of IB-er aanwezig, en bij voorkeur ook de ouders. Bij de overdracht delen we, met toestemming van de ouder(s), informatie over de duur van de deelname van het kind aan de peuterspeelgroep, de reden voor de VVE-indicatie, welk voorschools programma is gebruikt, bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind en informatie over begeleiding en interventies die zijn ingezet en welk effect deze hebben gehad.

Onderdeel van de warme overdracht is een terugkoppeling vanuit de school naar de pedagogisch medewerkers van de VE peuterspeelgroep, na twee of drie maanden over de voortgang van het kind. De overdracht van BSO naar school en vice versa vindt nog vooral informeel plaats. We streven naar een meer structurele vorm van overdracht tussen onderwijs en BSO, zeker waar het doelgroepkinderen betreft. Dit geldt ook voor de overdracht van de peuterspeelgroep naar de BSO.

4.3 Samenwerking met de gemeente en jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD)

Soms maken we ons zorgen over een van de aan ons toevertrouwde kinderen. De contacten met de jeugdverpleegkundigen van de GGD zijn warm en de lijnen kort. Naast de vaste overlegmomenten (minimaal 2x per jaar) kan er indien nodig contact met de jeugdverpleegkundige worden opgenomen, altijd na toestemming van de ouders. Samen met de ouders wordt dan gekeken welke hulp nodig is. Daarbij kunnen ook andere instanties worden ingeschakeld. Soms is dat bijvoorbeeld het sociaal team van de gemeente, soms ook een externe instantie.

Wanneer we ernstige twijfels hebben of een kind op 4-jarige leeftijd de overstap naar het basisonderwijs kan maken, bespreken we dit in een vroegtijdig stadium met toestemming van ouders en wordt contact gelegd met het jeugdteam van de gemeente,

de JGZ en/of het basisonderwijs. Samen kijken we welke vorm van begeleiding en/of onderwijs het meest geschikt is. In overleg kan ook worden besloten tot een verlenging van de opvangperiode bij de voorschoolse voorziening. Ook wanneer een kind op jonge leeftijd een dermate grote ontwikkelingsvoorsprong heeft en meer uitdaging nodig heeft, dat binnen de voorschoolse voorziening niet kan worden geboden, wordt in overleg met ouders en het basisonderwijs gekeken of een kind eerder kan doorstromen.

5. Kwaliteitszorg VVE

5.1 VE-coach en beleidsmedewerker

Om de kwaliteit van de uitvoering van VVE te borgen en continu te verbeteren is het belangrijk steeds te reflecteren op het handelen van de medewerkers en het ingezette beleid te evalueren. We doen dit volgens de PDCA-cyclus. De VVE coach/beleidsmedewerker speelt hierin een belangrijke rol. De beleidsmedewerker zorgt ervoor dat aanbevelingen van de VE- coach zo nodig worden opgenomen in het beleidsplan VE.

5.2 Deskundigheidsbevordering, scholing

Jaarlijks wordt een opleidingsplan VE gemaakt voor de pedagogisch medewerkers. Aan het eind van het jaar vindt een evaluatie plaats. Heeft de opleiding/scholing gebracht wat we ervan hebben verwacht. Zo niet wat is er nog nodig? Verder wordt onderzocht welke deskundigheid aanvulling en scholing behoeft. Scholing is een belangrijke pijler onder Goud Kinderopvang en vraagt ook commitment van de pedagogisch medewerkers.

5.3 Gesprekken op de locatie tussen onderwijs en opvang

Minimaal 2 keer per jaar is er structureel overleg tussen onderwijs en opvang op de locatie waar naast kind besprekingen ook gesproken wordt over pedagogisch en educatieve werkwijzen van beide organisaties. De doorgaande lijn is hiermee ook vast onderwerp van gesprek.

5.4 GGD inspectie en monitoring

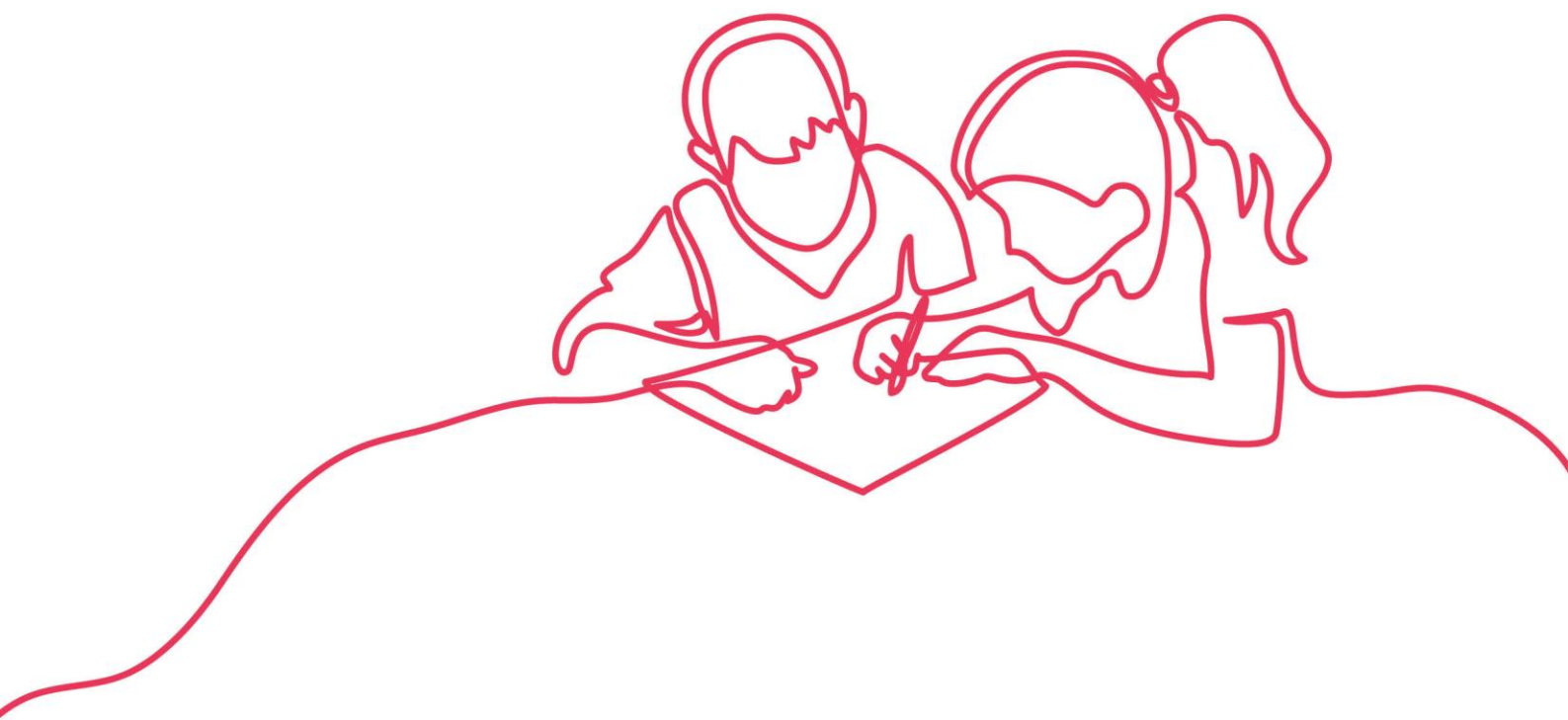
Alle VE-locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De GGD hanteert een toezichtkader en inspecteert onder meer het pedagogisch handelen, de scholing van de pedagogisch medewerkers, en de veiligheid en de hygiëne op de peuterspeelgroepen. Vanzelfsprekend bespreken we de bevindingen in het rapport met de pedagogisch medewerkers van de locatie. De inspectierapporten zijn ter inzage in het LRK en worden gepubliceerd op onze website.

De Gemeente Het Hogeland is verantwoordelijk voor het VVE aanbod in de gemeente. Voor de gemeente Het Hogeland betekent dit dat de gemeente inzet op de kwaliteit van

de opvang en vooral op de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, bijvoorbeeld door te investeren in scholing van de pedagogisch medewerkers.

Binnen de gemeente wordt gebruik gemaakt van de VVE-monitor waarin de GGD, de kinderopvang en het onderwijs op de geëigende momenten de doelgroep kinderen registreren. Zo heeft iedere partner in de monitor zicht op het bereik van de doelgroep.

De gemeente legt verantwoording af aan de Onderwijsinspectie over het gevoerde VVE-beleid en de uitvoering daarvan.

**Contact**

0595 - 42 49 55
info@goudkinderopvang.nl

Bezoekadres

Hoofdstraat West 5b
9981 AA Uithuizen

Postadres

Postbus 74
9950 AB Winsum

www.stichting-goud.nl